

הדף היומי בבלי: מסכת בבא בתרא דף ח'
הדף היומי בהלכה: סימן קצ"ג מאמצע סעיף א' 'ומצוה לחזור' עד סעיף ג'
המוסר היומי: אהבת חסד חלק ב' פרק כ"א 'ודע עוד דבפוסקים' עד פרק כ"ב

לוח
לימוד
יומי

עצת הרב לתלמיד ישיבת ליקוואד ששנים רבות לא זכה לפרי בטן

גם אנחנו הופתענו

מהסיפור שנחשף ב"קונוונשן" העולמי של ארגון התורה 'דרשו'

היה רבינו הגדול מרן הגראמ"מ שך זצ"ל שאמר:
"אצלנו לומדים בלי סדר - ולכן איננו יודעים"

אז זו אם-כן עצתו המעשית: ללמוד עם סדר -
ולדעת! כן. לדעת את הש"ס כולו מברכות ועד נדה
ישר והפוך! ובמילה אחת: להיות 'א' ש"ס-איד'! או
לעמול באופן מסודר על סוגיות ההלכה, מראשית
שיתיה הפנימיים ועד אחרון עליה האחרונים,
ולהפוך ל"מארי הוראה"! - לאחר שימוש אצל
פוסקי הדור כמובן. זה לא חלום. זו מציאות אותה
מימשו מאות רבות של אברכים.

האימרה המקובלת והידועה ביותר בין משתתפי
תכניות דרשו השונות היא: לא האמנתי שאצליח,
לא האמנתי שאני יכול, אך הנה, עם ספר מסודר,
בתכנית מופלאה, בעקביות ובכוח רצון בלתי
נדלה, הופכים בני משפחת דרשו ליודעי ש"ס,
ליודעי הלכה, ליודעי שינון וחזרה, למעמיקים
בעיון 'קנין הלכה' ולרוכשים היקף בלתי נתפס
במכמני התורה.

המכנה המשותף של כל תכניות הלימוד, היא
סלילת דרך לצמיחה. הסרת מוקשים מחד גיסא
וריצוף הדרך מאידך גיסא. אין ספק שאת הדרך
עצמה עושה הלומד בכוחות עצמו, אך הסלילה,
הריצוף ו"שלטי ההכוונה" ממריצים אותו לצעוד
בבטחה בדרכה של תורה על למיצי מכסימלי של
כוחותיו במסילה העולה בית קל!

שלמה הלוי - קונטיקט, ארה"ב

אלו המילים ששמענו בדרכינו מתפילת שחרית
לסעודת השבת מפי אברך ממוצא חסידי, תלמיד
ישיבת לייקוואד, שלשאלתינו מה הביאו לשבת
זו, הוא מספר ששנים רבות ציפה לפרי בטן ובעצת
רבותיו קיבל על עצמו להצטרף ל'קנין ש"ס של
דרשו ולהפוך ל"ש"ס איד', בנו הקטן נולד בשנה
שעברה, מבחינתו - זה ה'קידוש האמיתי' כאן
בשבת.

כך - אבל בדיוק כך - התרחשה 'מהפכת דרשו'
ברחבי עולם התורה: בסעודת שבת יושב לימינך
"א' ש"ס איד", אברך לפי גילו. אדם שיודע את כל
ששת הסדרים גמרא רש"י ותוספות ישר והפוך.

ואתה תוהה: איך הוא התגבר על "המרחב הענק"?
איך הוא לא הלך לאיבוד בין אלפי הדפים?
והתשובה פשוטה: הוא עמל בתורה באופן
מסודר ומתוך תכנון מוקדם. ללא ספק; הוא לא
הפך לבקי בחדרי תורה באמצעות "פטנט" - אלא
באמצעות עמל ויגיעה אין סופיים, אך אם לא היו
העמל והיגיעה הללו מתוכננים ומסודרים - היה
עלול חלילה לקצור רוח. משהשכיל לסדר את
לימודו, ולהבחין על החומר תמידין כסדרן, הגיע
לאן שהגיע!

מי ש"הניח את האצבע" בפרהסיה על נקודה זו,

האם צריך לזמן גם כשאין חובת 'זימון'?

חובת 'זימון' חלה על שלושה אנשים שהחלו את אכילתם יחד, או שסיימוה יחד, ב'דרך קביעות' (ראה להלן). ואם אכלו שלא בדרך קביעות, או שלא החלו ולא סיימו את אכילתם יחד - יש אומרים שראוי שיזמנו, הגם שאינם חייבים, משום ש"ברב עם הדרת מלך"; ויש אומרים שלדעה זו ראוי אף לזמן בַּשֵּׁם בעשרה, אך יש שכתב שיתכן שזימון בַּשֵּׁם אסור אף לדעה זו. ורבים חולקים וסוברים שאין לזמן אף ללא שֵׁם; אך אף לדעה זו, אם אחד אכל עם שנים בדרך קביעות אלא שלא התחיל ולא סיים עמהם - יזמנו. [שו"ע ב, משנ"ב כג-כד, שעה"צ כב, וביה"ל ד"ה עדיף; ביאורים ומוספים דרשו, 22; וראה משנ"ב יט, ושעה"צ יז]

בחורי ישיבה בחדר האוכל - האם מצטרפים לזימון?

'דרך קביעות' האמורה לעיל, פירושה שיושבים סביב שולחן אחד. ואכילת בעל הבית עם בני ביתו נחשבת כקביעות אפילו בשני שולחנות. וכן בסעודה גדולה שכל המשתתפים בה שייכים זה לזה, כגון סעודת חתונה - מצטרפים לזימון גם בשולחנות נפרדים. אך בבית מלון, כשאוכלות כמה משפחות בשולחנות נפרדים - יש שהורה שאינן מצטרפות לזימון. ובחורי ישיבה האוכלים יחד בחדר האוכל - יש אומרים שמצטרפים אף משני שולחנות; ויש אומרים שבמקום שכל אחד נכנס ויוצא כרצונו - אף בשולחן אחד יתכן שאינם מצטרפים, ולא יזמנו בַּשֵּׁם. [משנ"ב יח; ביאורים ומוספים דרשו, 19; וראה שם עוד]

האם יוצאים ידי חובת 'זימון' בשמיעה ברמקול?

מי שלא שמע את אמירת ה'מזמן' "נברך...", רק שמע שעונים "ברוך שאכלנו..." וענה עמהם - ישנן משמעויות שונות בדברי הפוסקים אם יצא ידי חובתו; ויש שכתב שלא יצא ידי חובה, ואף אם שמע את קול המזמן, אלא שלא שמע את דבריו בבירור. ולכן, בסעודה מרובת משתתפים, יש לכבד בזימון אדם בעל קול חזק וגבוה, כדי שכלם ישמעוהו. ורמקול - יש אומרים שאינו מועיל לכך, כיון שהשומעים אינם שומעים את קולו של המזמן; ויש מתירים, כיון שבכל אופן נחשבת קריאת המזמן כקריאה לאחרים לברך, אך אף לדעתם אין להקל בכך לכתחילה. [משנ"ב יז; ביאורים ומוספים דרשו, 15 ו-17]

אתמול למדנו

- שלושה אנשים שאכלו יחד, חייבים ב'זימון' ואינם רשאים ולברך ללא זימון. ושנים שאכלו יחד, ויש בבית שבו אוכלים אדם נוסף - מצוה שיתנו לו לאכול כדי שיצטרף עמהם לזימון.
- ששה עד תשעה אנשים שאכלו יחד, רשאים להחלק לחבורות קטנות לזימון, אבל עשרה אינם רשאים להחלק, כיון שהתחייבו לזמן בַּשֵּׁם, ורק מעשרים ומעלה רשאים להחלק לעשרה עשרה.
- עשרה אנשים שאכלו יחד מזמנים בַּשֵּׁם, דהיינו שמזכירים את שם ה' ואומרים "נברך אלקינו" ו"ברוך אלקינו". ואם טעו וזימנו ללא שֵׁם, אסור לשוב ולזמן בַּשֵּׁם, כיון שכבר יצאו ידי חובת זימון.

מחר נלמד

- הדין בטוילים מתי מצטרפים ומתי לא מצטרפים לזימון?
- הצירוף 'לזימון' בכלי התחבורה השונים: עגלה, ספינה, רכבת, רכב ומטוס
- מהו השינוי בברכת המזון לאוכל במקום ציבורי?